

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148
0033 OSLO

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 15.11.2012

Høring – Endringer i energiloven – utenlandsforbindelser

Det vises til høringsbrev fra Olje- og energidepartementet vedrørende forslag til endringer i energilovens § 4-2 om utførsel og innførsel av elektrisk energi.

Bakgrunn

For den kraftintensive industrien er det helt avgjørende at vi har et kraftnett som sørger for en tilfredsstillende leveringssikkerhet i det norske kraftsystemet. Når det gjelder bygging av nye mellomriksforbindelser må det være symmetri mellom utbyggingen av slike og tilgangen på ny kraft. Forutsetningene for at det skal kunne bygges nye kabler til utlandet er at disse er samfunnsøkonomisk lønnsomme. I den sammenheng er det helt avgjørende at det tas hensyn fordelingsvirkningene både hva gjelder kostnader og inntekter for brukerne av nettet.

Innenfor dagens reguleringsregime er dette en bekymring for industrien. Etter at Regjeringen så langt har sagt nei til bruk av anleggsbidrag i maskede nett er det vanskelig å se hvordan merkostnadene bakover i nettet ved bygging av en utenlandskabel av en privat aktør skal kunne henføres til utbygger. Slik det praktiseres i dag er det sentralnettet som tar alle kostnadene ved byggingen av en kabel. Kabelen finansieres via tariffen i sentralnettet. Det er kraftbrukerne som betaler for kabelen i sin helhet og tar all risiko for kabelens lønnsomhet. Dvs at kabelkostnader og eventuelle flaskehalsinntekter på kabelen slår direkte ut i tariffen til kraftbrukerne. Kraftprodusentene er innenfor dagens regime skjermet for denne risikoen.

Kommentarer til forslaget

Lovforslaget gir bare Statnett eller selskaper som Statnett har bestemmende innflytelse over rett til konsesjon. Begrensningen som departementet her legger opp til vil i praksis gjøre det uinteressant for andre enn Statnett å eie mellomriksforbindelser.

Vi registrerer at praksis i våre naboland hva gjelder eierskap til mellomriksforbindelser varierer. Flere regulatorer er nå positive til at slike forbindelser kan eies av andre enn systemoperatør.

Det er positivt at departementet i forslaget presiserer hvem som kan få konsesjon og lovfester disse og gir derigjennom en bedre hjemmel for å fastsette vilkårene for utenlandshandel.

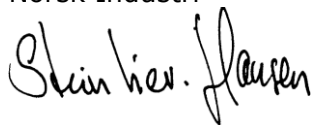
Prinsipielt er det vår oppfatning at det er hensiktsmessig med en større åpning for også private aktører for bygging av mellomriksforbindelser. En slik åpning og praktisering fordrer imidlertid en mye bedre avklaring av reguleringsregimet som gir større forutsigbarhet for kostnads- og inntektsfordeling. Per i dag er det uklart hvorvidt slike prosjekter skal eller kan pålegges anleggsbidrag som dekker følgeinvesteringene i nett på land. Disse kostnadene tas ikke med i analysen av kablernes lønnsomhet, mens inntekt fra kablene tas med i lønnsomhetsanalysene av den innenlandske oppgraderingen. Det er videre uklart hvordan en tariff for bruken av nettet skal utformes. En slik tariff må dekke de ekstrakostnadene kabelen påfører systemdriften og en andel av de totale driftskostnadene ellers.

Norsk Industri ønsker imidlertid å understreke at dagens finansieringsmodell også har store ulemper og paradokser i seg. At Statnett alene skal ha ansvaret for mellomriksforbindelsene kan gi uheldige kostnadsincentiver og medføre fare for feilvurdering av inntekts- og kostnadsrisiko. At kraftkundene også får det fulle økonomiske ansvaret for både kabelen og de innenlandske følgekostnadene uten å ha innflytelse på investeringsbeslutningen og fullt innsyn i styrepapirene er et paradoks.

Det må jobbes videre med denne modellen slik at en riktig investeringsprofil for de samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjektene blir valgt. Samtidig må det tas hensyn til fordelingseffektene av Statnetts agering på en bedre måte enn i dag.

Gitt at presiseringene i energiloven blir stående er det helt avgjørende at monopolkontrollen med Statnett styrkes og ikke bygges ned slik vi ser tendenser til i dag. Monopolet Statnett står foran vanskelige og kontroversielle oppgaver og trenger legitimitet hos sine brukere. Innsyn og medvirkning bidrar til tillit. Arenaene for slik medvirkning må derfor bygges opp og ikke ned.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Stein Lier-Hansen
Adm. dir.